

Søvnns rolle for ældre i det ortopædkirurgiske patientforløb

- Set i et hverdagslivs og institutionelt perspektiv

At skabe gode dage, november 2017, Trine Schifter Larsen

1

Hvorfor dette projekt?

- Nationale projekt
- Lokalt projekt – en søvn positiv agenda. Så i projektet også søvn som særligt forbundet til hverdagsliv og til sundhed på forskellige måder.
- S. Williams: søvn ikke kun biologisk ‘non-social’-, men også en sociokulturel begivenhed, ”søvn må forstås i konteksten af menneskers hverdags-og natlig liv.” (Williams 2005)
- Ph.d projekt – søvn som en hverdagslivs praksis, der indgår som del af en sundhedsfremmende kontekst.

Metode

- At forstå søvn i særlige kontekster: Etnografisk metode– feltarbejde på hospitalet og interviews over tid i 8 patienters hjem efter udskrivelse.
- Feltarbejde med bredt fokus: at forstå et forløb, funktionsnedsættelse, aldring, hvordan søvn og hvile er en del heraf. Derfor deltaget i forskellige sammenhænge

Fokus nu:

Søvn i et institutionelt perspektiv

Metodologi

- Empirisk og analytisk fokus på Sociomaterielle praksisser – hvor sprog, mennesker, kroppe, og ting intra-agerer og konstituerer fænomener.
- Fænomener (her søvn) bliver til i disse sammenhænge – som er flygtige og komplekse, dvs. man kan ikke lave en linær og isoleret årsagskæde, men praktiseringerne er alligevel struktureret af en særlig orden (logikker) og har effekter.
- Effekter, vil sige, at de legitimerer en særlig praksis, som jeg identificerer som pædagogisering af søvn

Pædagogisering

- Empirisk funderet: jeg ser pleje og behandling, som en kontinuerligt, struktureret og en-dimensionel læringsproces.
- Changing conditions – fra at modtage pleje og behandling til at deltage –og medinddrages i pleje og behandling.
- Skift i logikker – som skal legitimere praksis. Pleje og behandling er bundet op på logik om deltagelse baseret på vejledning, motivation og information.
- I det ortopædkirurgiske forløb viser søvn sig som den centrale pædagogisering

Resultater

- Pædagogiseringerne materialiserer sig gennem forskellige elementer, som:
 - Krop
 - Tid
 - Medicin
 - Materialitet
 - Distinktionen mellem nat og dag

Materialitet

Sengen

Margit sidder på sengekanten. Hun siger, at hun og Erna har haft en forfærdelig oplevelse. De blev overfuset af en sygeplejerske. Her før frokost var hun kommet ind og skældt dem ud, fortæller hun. Først Erna fordi hun ikke skulle bruge gangrammen, men krykkerne, og så hende, for at ligge for meget i sengen. Margit siger, at hun havde været i bad, nede og træne, ude at gå og talt med 2 forskellige læger, og da sygeplejersken kom ind, lå hun og hvilede benene, som fysioterapeuten siger man også skal efter træning, forklarer hun. Det er noteret, at du ikke kommer nok op, havde sygeplejersken sagt. "Men det er der jo ingen der har sagt til mig", forklarer hun mig. Sygeplejersken, havde sagt hun skulle sidde i stolen og spise (det forstås som en slags træning, i det hun så kommer ud af sengen og sidder i en anden og mere aktiv stilling). Hun kigger over mod en smal lænestol, som står i hjørnet bag sengebordet klemmt inde mellem skabet og sengen. "Der kan jeg da ikke sidde, og det er vel det samme om jeg sidder der eller på sengekanten?" "Jeg er selvhjulpen," det står i hendes papirer, det havde sygeplejersken fortalt. "at være selvhjulpen det gør jeg ved ikke at forstyrre unødigt. Jeg samler mine spørgsmål og behov til når jeg ved de kommer. "Jeg bliver jo også nødt til at være her (ved sin seng), for de kan jo ikke rende og lede efter mig. "Jeg kender tiderne for, hvornår jeg skal have antibiotika og så ligger jeg her og venter, når det er tid." I går havde hun ventet 1½ time, og hørte at Sanne (sygeplejerske) sagde til en kollega, at hun havde glemt det". "vi er jo også syge" havde hun sagt til sygeplejersken, "og har også brug for hvile." " De (hun og Erna) havde ikke sovet om natten, fortæller hun. (feltnoter)

Ældre?

- En anden artikel om overgangen til rehabilitering i eget hjem:

Inspireret af Julia Twigg – alderdom og disability skaber en anden forbundethed til verden, til tid og materialitet.

Bodytime kalder hun en særlig tidslig og rumlig organisering af det sociale liv i, hvor søvn og hvile indgår som en konkret og vigtig del af den organisering.